

Informează-te doar din surse verificate și sigure!

C**VID-19**

**STUDIU CARE A ANALIZAT IMPACTUL PAȘAPOARTELOR DE
VACCINARE ASUPRA PREDISPOZIȚIILOR DE VACCINARE
ÎMPOTRIVA BOLII COVID-19 ÎN MAREA BRITANIE**

Acest material apare în cadrul Proiectului "Asigurarea informării corecte și combaterea dezinformării în pandemia COVID-19", implementat de Centrul pentru Politici și Analize în Sănătate (Centrul PAS) cu suportul financiar al Fundației Soros-Moldova/Departamentul Sănătate Publică. Informațiile prezentate în acest material nu sunt împărtășite neapărat de Fundația Soros-Moldova.

**Studiu care a analizat impactul pașapoartelor de vaccinare
asupra predispozițiilor de vaccinare împotriva bolii COVID-19
în Marea Britanie**

Un studiu publicat în revista de referință THE LANCET de *Alexandre de Figueiredo, Heidi J. Larson și Stephen D. Reicher* *The potential impact of vaccine passports on inclination to accept COVID-19 vaccinations in the United Kingdom: Evidence from a large cross-sectional survey and modeling study* a încercat să determine impactul pașapoartelor de vaccinare asupra stimulării vaccinării în rândul populației¹. Dovada vaccinării prin intermediul unor pașapoarte de vaccinare și certificate electronice sau fizice a fost propusă ca o metodă de redeschidere a societății după implementarea intervențiilor non-farmaceutice de stopare a răspândirii virusului SARS-CoV-2^{2 3 4}. Guvernul Marii Britanii a luat în considerare introducerea pașapoartelor de vaccinare pentru utilizare internă și pentru a facilita călătoria la nivel internațional pentru rezidenții Marii Britanii. Deși stimularea ratei de vaccinare a fost citată ca o urmare pozitivă a pașapoartelor de vaccinare, nu este clar dacă aceste pașapoarte pot duce la o creștere reală a acceptării vaccinării pentru boala COVID-19.

Datele colectate în cadrul studiului par să sugereze o situație oarecum pozitivă. În termeni generali, pașapoartele de vaccinare au un impact pozitiv asupra intențiilor declarate de a se vaccina în rândul persoanelor care nu au primit cel puțin o doză de vaccin COVID-19. Însă, după o analiză mai aprofundată se observă că pașapoartele de vaccinare au un efect polarizant în rândul populației. Pașapoartele cresc dorința de vaccinare în rândul persoanelor care deja doresc să se vaccineze (aproximativ 80% din participanții studiului). Acest fapt ar putea explica creșterea bruscă de persoane care au venit să se vaccineze în locurile unde sunt instituite pașapoartele de vaccinare (așa precum Franța).⁵ Însă pașapoartele au un efect invers asupra persoanelor care exprimă dubii despre vaccine. Deci, atunci când sunt înlăturați participanții care declară o certitudine privind vaccinele (fie se vor vaccina, fie nu se vor vaccina în mod cert) și când ne concentrăm asupra persoanelor cu dubii, se observă intenții mai scăzute de vaccinare odată ce sunt menționate pașapoartele de vaccinare, în mod special când aceste documente acoperă activități interne și nu doar călătoriile la nivel internațional. Aceste observații coincid cu datele recente din Marea Britanie care sugerează că lucrătorii medicali și sociali care se simt impuși să se vaccineze sunt mai puțin probabil să se vaccineze.⁶ În termeni generali, rezultatele studiului par să indice că introducerea pașapoartelor de vaccinare ar putea accelera rata în care un număr maxim din populație devine vaccinat în același timp reducând nivelul acestui număr maxim.

Efectele pașapoartelor de vaccinare sunt aparente la nivel colectiv precum și la nivel individual. Rata de acceptare este ridicată în majoritatea comunităților, însă în unele regiuni rata de acceptare este mult mai scăzută.⁷ Aceste regiuni sunt reprezentate de

¹ [https://www.thelancet.com/journals/eclinm/article/PIIS2589-5370\(21\)00389-8/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/eclinm/article/PIIS2589-5370(21)00389-8/fulltext)

² Brown R.C.H. Savulescu J. Williams B. Wilkinson D. Passport to freedom? Immunity passports for COVID-19. *J Med Ethics*. 2020; <https://doi.org/10.1136/medethics-2020-106365>

³ European Commission. *Proposal for regulation of the European Parliament and of the council for certificates of vaccination*. (2021).

⁴ Hall M.A. Studdert D.M. Vaccine passport certification — policy and ethical considerations. *N Engl J Med*. 2021; <https://doi.org/10.1056/nejmp2104289>

⁵ Covid: tens of thousands in France rush to get jabbed as vaccine passes rolled out. *ITV News*. 2021; <https://www.itv.com/news/2021-07-28/tens-of-thousands-in-france-rush-to-get-jabbed-as-vaccine-passes-rolled-out>

⁶ Bell Sadie Clarke Richard M Ismail Sharif A Ojo-Aromokudu Oyinkansola Navqi Habib Coghill Yvonne Donovan Helen Letley Louise Paterson Pauline Mounier-Jack S COVID-19 vaccination beliefs, attitudes, and behaviours among health and social care workers in the UK: a mixed-methods study.

medRxiv (not peer-reviewed). 2021; <https://doi.org/10.1101/2021.04.23.21255971>

⁷ NHS COVID-19 vaccinations: weekly COVID-19 vaccinations. 2021 <https://www.england.nhs.uk/statistics/statistical-work-areas/covid-19-vaccinations/>

populații mai largi de grupuri de vârstă tânără, etnicități non-albe precum și non-vorbitori de limbă engleză în Marea Britanie.^{8 9} În mod similar, atunci când baza generală de date este secționată și sunt analizate efectele pașapoartelor de vaccinare asupra intenției de vaccinare în rândul unor grupuri diferite ale populației se observă o variabilitate considerabilă. În timp ce s-a raportat că bărbații prezintă o intenție mai ridicată de a accepta vaccinele COVID-19 în Marea Britanie în comparație cu femeile, s-a observat că după estimarea intenției de vaccinare de bază, bărbații sunt mai probabil să își scadă din predispoziția de a se vaccina odată ce sunt introduse pașapoartele de vaccinare, fapt care explică predispozițiile de vaccinare de bază.

În mod similar, persoanele cu studii universitare și alte calificări profesionale raportează o predispoziție mai scăzută de a se vaccina în cazul în care pașapoartele de vaccinare sunt introduse pentru utilizare la nivel intern. Există o variație notabilă la nivel sub-național în aceste tendințe, de exemplu în rândul respondenților de origine evreiască în Londra pașapoartele de vaccinare (pentru utilizare internă precum și internațională) a crescut predispoziția de vaccinare raportată. Trebuie notat faptul că în rândul grupurilor de populație unde se observă rate scăzute de acceptare (ca de exemplu comunitățile cu origine africană și comunitățile dezavantajate din punct de vedere economic și șomerii), efectele utilizării pașapoartelor de vaccinare la nivel intern asupra predispozițiilor de vaccinare raportate (fără controlul predispoziției de bază de vaccinare) sunt cele mai negative.

Motivul variației răspunsurilor în rândul diferitor grupuri ale populației este imposibil de determinat. Însă în baza studiilor precedente privind modurile în care publicul reacționează la fenomenele științifice necunoscute lor, prin asimilarea acestora cu schemele anterioare și deja familiare, este clar că poate fi găsit un răspuns prin analiza credințelor comune (sau a reprezentărilor sociale) a grupurilor relevante.¹⁰ În cazul grupurilor cu origine evreiască, dintre aceștia mulți identificându-se cu Israel, percepția pozitivă a pașapoartelor de vaccinare ar putea fi legată de publicitatea oferită sistemului de "pașapoarte verzi" în Israel,¹¹ însă, unii profesori medicali din Israel au citat în mod recent segregarea persoanelor vaccinate și a celor ne-vaccinate în cadrul universităților și locurilor publice, precum și o respingere a vaccinelor în rândul tinerilor din Israel care în mod precedent "nu au fi considerat refuzarea unui vaccin care le este recomandat".¹² În contrast, în rândul comunităților de origine africană, impactul negativ al pașapoartelor de vaccinare ar putea fi legat de suspiciuni existente deja de mult timp, sprijinite de experiențele istorice¹³, precum că intervențiile medicale sunt utilizate ca și instrumente de control al comunității.¹⁴ Cu alte cuvinte, persoanele de origine africană sunt mult mai probabil să perceapă pașapoartele de vaccinare (mai ales când acestea afectează activitățile zilnice) ca un lucru care le este impus și nu ca un serviciu care le este furnizat lor și deci aceștia resping vaccinarea când sunt invocați. Datele din studiul curent indică faptul că respondenții de origine africană, în comparație cu respondenții albi, sunt mult

⁸ de Figueiredo, A. Sub-national forecasts of COVID-19 vaccine acceptance across the UK: a large-scale cross-sectional spatial modelling study. *medRxiv (not peer-reviewed)* (2020) doi:10.1101/2020.12.17.20248382.

⁹ NHS COVID-19 vaccinations: weekly COVID-19 vaccinations. 2021 <https://www.england.nhs.uk/statistics/statistical-work-areas/covid-19-vaccinations/>

¹⁰ Farr R.M. Common sense, science and social representations. *Public Underst Sci.* 1993; <https://doi.org/10.1088/0963-6625/2/3/001>

¹¹ Dye C. Mills M.C. COVID-19 vaccination passports. *ScienceScience.* 2021; <https://doi.org/10.1126/science.abi5245>

¹² Carmi Rivka Kasher Aşa Friedman Eitan Yehezkelli Yoav Qimron U Vaccine passports backfire - the case of Israel shows that. *Telegraph.* 2021;

¹³ Bajaj S.S. Stanford F.C. Beyond Tuskegee — vaccine distrust and everyday racism. *N. Engl J Med.* 2021; <https://doi.org/10.1056/nejmpv2035827>

¹⁴ Memon A. et al. Perceived barriers to accessing mental health services among black and minority ethnic (BME) communities: a qualitative study in Southeast England. *BMJ Open.* 2016; <https://doi.org/10.1136/bmjopen-2016-012337>

mai probabil să creadă că pașapoartele de vaccinare reprezintă un atac asupra libertăților civile și sunt mai puțin de acord cu faptul că persoanele care refuză vaccinele să fie descalificate din evenimentele sociale. Însă, nu este posibilă afirmarea existenței unei legături cauzale între intențiile mai scăzute de vaccinare și percepțiile bazate pe experiențele istorice privind controlul și impunerea. Este necesară studierea în continuare a acestei chestiuni.

Faptele descrise în cadrul studiului ar putea fi numite un "paradox al pașapoartelor de vaccinare" în cadrul căruia pozitivitatea generală a populației privind introducerea pașapoartelor de vaccinare ar putea masca procesele care înstrăinează minoritățile critice și ar putea duce la o posibilă scădere generală a predispoziției de vaccinare. Acest fapt creează riscul apariției unei divizări în cadrul societății unde majoritatea populației este într-o relativă siguranță, însă cu existența unor grupuri cu rate de vaccinare mai scăzute unde apariția unor noi focare este posibilă. Această divizare deci reprezintă o problemă importantă în contextul vaccinării la nivel local necesare pentru a preveni răspândirea epidemiei. Este critică deci analizarea impactului pașapoartelor de vaccinare în rândul membrilor acestor comunități: sunt acestea mai probabil să ajute sau să împiedice eforturile de asigurare a unor nivele generale de imunitate ridicate și uniform repartizate în cadrul tuturor grupurilor și secțiunilor ale populației? Dacă nu este posibilă convingerea acestor grupuri din clustere locale de a se vaccina, sau o posibilitate și mai negativă, dacă politicile aplicate ar putea scădea încrederea acestora în vaccine, aceste regiuni ar putea fi supuse unui risc epidemic crescut și ar putea duce la necesitatea creșterii nivelelor de vaccinare pentru atingerea imunității de grup în regiunile adiacente.¹⁵

Toate aceste fapte nu reprezintă un argument împotriva pașapoartelor de vaccinare în mod general. Este posibilă elaborarea unor scheme de pașapoarte de vaccinare care nu ar crea o reacție negativă în rândul minorităților critice. Înainte de luarea unor decizii privind introducerea unei politici specifice de pașapoarte de vaccinare, este necesară analizarea impactului a acestor pașapoarte asupra predispozițiilor luate de către persoanele și comunitățile mai ezitante privind vaccinarea și care deci necesită cel mai mult o convingere pentru a accepta vaccinele.

În concluzie, studiul curent sugerează că pașapoartele de vaccinare pot induce o predispoziție de vaccinare mai scăzută în rândul grupurilor socio-demografice care sunt mai puțin sigure privind vaccinele COVID-19. Dat fiind faptul că aceste grupuri ale populației tind să fie concentrate la nivel geografic în clustere în regiuni urbane mari, este necesară o precauție extremă la implementarea unor intervenții de sănătate publică care ar putea duce la niște comportamente mai puțin pozitive de apelare la serviciile medicale în regiunile cu risc epidemic ridicat.

¹⁵ Salathé M. Bonhoeffer S. The effect of opinion clustering on disease outbreaks. *J R Soc Interface*. 2008; <https://doi.org/10.1098/rsif.2008.0271>

